

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.IX.30.399/2008/4.szám

A Magyar Köztársaság Nevében !

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság felperesnek dr. Deák Sándor ügyvéd alperes ellen tartozás megfizetése iránt a Nógrád Megyei Bíróságnál 17.P.21.302/2007. szám alatt indult és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.165/2008/4. számú ítéletével befejezett perében az említett jogerős ítélet ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.165/2008/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Nógrád Megyei Bíróság 17.P.21.302/2007/8. számú ítéletét részben és akként változtatja meg, hogy az alperest 100.000 (Egyszázezer) forint tőke és ennek 2005. május 10-től a kifizetés napjáig minden naptári félév teljes idejére járó, az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező késedelmi kamat 15 nap alatti megfizetésére kötelezi, ezt meghaladóan a keresetet elutasítja, az alperes perköltségekben való marasztalását mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 584.088 (Ötszáznyolcvannégyezer-nyolcvannyolc) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati részperköltséget.

Az alperest 12.000 (Tizenkettőezer) a felperest pedig 588.000 (Ötszáznyolcvannyolcezer) forint együttes le nem rótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére kötelezi a Magyar Állam javára, melynek teljesítésére a felek külön felhívás alapján kötelesek.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes jogelődje a 2003. november 15-én megkötött szerződés alapján 5 millió forint folyószámla-hitelt nyújtott a C. Kft. részére 2004. november 13-ai lejáráttal, mely szerződésből eredő tartozás és járulékok megfizetéséért az alperes - a C. Kft. ügyvezetője - készfizető kezességet vállalt. A C. Kft. fizetési kötelezettségét nem teljesítette. Miután a bíróság 2005. június 9-én közzétett végzésével elrendelte a C. Kft. felszámolási eljárásának lefolytatását, a felperes - amely engedményezés útján megszerezte jogelődjének a 2004. november 13-ai szerződés alapján a C. Kft.-vel szemben fennálló követelését a felszámolási eljárásban 100.000 Ft tőke és 1000 Ft regisztrációs díj tekintetében hitelezői igénybejelentéssel élt, a felszámoló által "f" kategóriába sorolt hitelezői igénye azonban a 2007. májusában befejeződött felszámolási eljárásban nem nyert kielégítést.

A felperes ezt követően az alperessel mint készfizető kezessel szemben érvényesítette igényét és keresetében összesen 5,017.749 Ft és ennek kamatai tekintetében kérte az alperes marasztalását.

Az alperes az 1991. évi IL. törvény (Cstv.) 38.§-ának (3) bekezdésében, valamint a Ptk. 273.§-ában írtakra figyelemmel a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság 8. sorszámú ítéletében 5,017.749 Ft és kamatai tekintetében marasztalta az alperest. Az ítélet szerint bár a felperes a C. Kft.-vel szemben valóban csak a felszámolási eljárás keretében érvényesíthette igényét a Cstv. 38.§ (3) bekezdésének előírása szerint, de e jogszabályhely nem zárta ki azt, hogy a felperes "bíróági úton" érvényesíthesse az alperessel mint készfizető kezessel szembeni igényét. Az alperessel szembeni igényérvényesítés szempontjából annak sem volt jelentősége, hogy a felszámolási eljárásban a felperes igénybejelentése mindössze 100.000 Ft lejárt tartozásra vonatkozott.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az első fokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú ítélet szerint mivel a készfizető kezes sortartási kifogással nem élhet és felelőssége az adóssal egyetemleges, az adós felszámolás alá kerülése a készfizető kezes jogi helyzetét nem érinti, tehát a Ptk. 204.§ (2) bekezdése és 273.§-ának (3) bekezdése nem alkalmazható. Alaptalanul állítja az alperes, hogy a készfizető kezes legfeljebb a felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői követelésért felelhet, nincs jelentősége annak, hogy a hitelező milyen összeg tekintetében tett hitelezői igénybejelentést. Az adós felszámolás alá kerülése miatt nem válik terhesebbé a készfizető kezes helyzete.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a felperes keresetét elutasító új határozat meghozatalát, másodlagosan új eljárás elrendelését és az első-, vagy másodfokú bíróság új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 273.§ (1) és (2) bekezdésében, valamint a Pp. 164.§ (1) bekezdésében írtakat. Életszerűtlennek minősítette a felperes fellebbezési ellenkérelmének azon előadását, hogy a felperes azért csak 100.000 Ft összegű hitelezői igényt jelentett be a felszámolási eljárásban, mert a felszámolótól nyert információk alapján nagyobb összegű kielégítéssel nem számolhatott. Álláspontja szerint téves a másodfokú bíróságnak az a következtetése, hogy az alperest a felszámolási eljárásban nem érvényesített hitelezői igény tekintetében is terheli a "megtérítési kötelezettség". A felszámolási eljárásban be nem jelentett hitelezői igényt a felperes nem érvényesíthet az alperessel szemben.

Figyelmen kívül hagyta a jogerős ítélet a Ptk. 273.§ (1) és (2) bekezdésében írtakat is. Az alperes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt. A készfizető kezesség vállalásakor - 2004. november 13-án - a követeléssel ketten tartoztak, a C. Kft. és az alperes, a C. Kft. azonban felszámolás folytán megszűnt, és ez önmagában bizonyítja, hogy a kezes helyzete terheesebbé vált.

A felülvizsgálati kérelem túlnyomórészt alapos, a jogerős ítélet az alábbiak miatt nem felelt meg a jogszabályoknak.

A felülvizsgálati kérelemmel érintett jogvita lényegét annak eldöntése képezte, hogy kötelezhető-e a készfizető kezes olyan tartozás megfizetésére, mely tartozás hitelezői igényként való bejelentésére a főadós elleni felszámolási eljárásban a hitelező részéről nem került sor, ezért a főkötelezettel szemben igényérvényesítési jogát elvesztette.

A Cstv-nek a C. Kft. felszámolására irányadó szabályai a felszámolási hirdetmény közzétételétől számított egy éves jogvesztő határidőt biztosítanak a hitelezői igények bejelentésére. A Cstv. 37.§ (3) bekezdése értelmében jogvesztőnek minősített egy éves határidő elteltével tehát a jogosult nem érvényesítheti a főadóssal szemben fennállott hitelezői igényét, annak kielégítésére a főadós vagyonaiból nem kerülhet sor. A Legfelsőbb Bíróság több eseti döntése rámutatott arra, hogy amennyiben az eredeti kötelezett ellen folyó felszámolási eljárásban a hitelező a felszámolóhoz történő szabályszerű igénybejelentés útján nem érvényesíti a jogvesztő határidőn belül követelését, ezzel nemcsak az eredeti kötelezettel szembeni igényérvényesítés jogát, hanem a mögöttes felelőssel szembeni igényérvényesítés jogát is elveszíti (Pfv.XI.20.058/2007/6., Gfv.XI.30.280/2007/3., Gfv.X.30.015/2008/5., Gfv.XI.30.404/2007/4. szám alatti

határozatok). A hivatkozott jogesetekben a hitelező csak sortartással, tehát azt követően fordulhatott a mögöttes felelős ellen, ha a követelés behajtása nem vezetett sikerre.

A Ptk-nak a felülvizsgálati kérelemben is hivatkozott 273.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt, érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosultakkal szemben. A Ptk-nak ez a szabálya nemcsak az egyszerű kezesre, hanem a készfizető kezesre is vonatkozik. A készfizető kezesség is járulékos jellegű, a készfizető kezes helytállási kötelezettsége is ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért felelősséget vállalt, és a készfizető kezes is felhozhatja mindazokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet vagy érvényesíthetne a jogosulttal szemben. A készfizető kezes arra is hivatkozhat, hogy a főkövetelés bírósági úton való érvényesítésére akár elévülés, akár jogvesztés miatt nincs törvényes lehetőség. Ebből következően, ha a hitelező a főadós elleni felszámolási eljárásban a jogvesztő határidőn belül nem jelentette be hitelezői igényét, és emiatt jogvesztése bekövetkezett, a felelősség járulékos jellege folytán ez a készfizető kezesre is kihat. A perbeli esetben a felperes - általa sem vitatottan - mindössze 100.000 Ft összegű tőke tekintetében élt hitelezői igénybejelentéssel a C. Kft. felszámolási eljárása során, a főadós ezt meghaladó összegű tartozása tekintetében az igénybejelentést elmulasztotta, tehát a C. Kft. 5,017.749 Ft összegű - az alperes által sem vitatottan fennállt - tartozásából 4,917.749 Ft tekintetében a jogvesztés bekövetkezett.

Fentiek alapján azt kell megállapítani, hogy az alperes mint készfizető kezes marasztalásának csak 100.000 Ft és - mivel a felszámolási eljárásban ügyleti kamat érvényesítésére sem került sor - ennek késedelmi kamatai tekintetében volt helye, az alperes ezt meghaladó marasztalása a Ptk. 273.§ (1) bekezdésébe ütközött.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275.§ (4) bekezdésének első fordulata alapján a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hozott. A késedelmi kamatokról szóló rendelkezés a Ptk. 301.§ (1) bekezdésén alapul. A felperes keresete csak a követelt összeg 2 %-a erejéig volt alapos, 98 % tekintetében a felperest pervesztesnek kell tekinteni. A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 81.§ (1) bekezdésében írtakra tekintettel döntött a perköltségek felől, az ügyvédi munkadíj címén járó perköltségek megállapításáról pedig a pervesztesség-pernyertesség arányának figyelembevételével a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése alapján határozott. Az alperest az első fokú eljárásban 245.870 Ft + ÁFA, a másodfokú- és felülvizsgálati eljárásban pedig 122.935 Ft - 122.935 Ft + ÁFA illetve meg ügyvédi munkadíj címén, így a három eljárásban ÁFA-val együtt összesen

590.088 Ft-ra volt jogosult. A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alkalmazását a felperes vonatkozásában önmagában kizárta az a körülmény, hogy a felperes képviselőjét a per során nem ügyvéd és nem jogtanácsos, hanem a felperes Végrehajtási Irodája látta el irodavezetője, illetve ügyintézője útján. (A felülvizsgálati eljárásban egyébként a felperes szervezeti képviselője sem tett nyilatkozatot, felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.) Figyelemmel arra, hogy a felperes által lerótt 300.000 Ft kereseti illetékből 6000 Ft az alperes terhére esik, a túlnyomórészt pernyertes alperes 590.088 Ft összegű - felperessel szembeni - perköltség igényét összesen 6000 Ft-tal kell csökkenteni, ezért marasztalta a Legfelsőbb Bíróság a felperest 584.088 Ft-ban az alperes javára.

Az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 300.000 - 300.000 Ft másodfokú és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a pervesztesség-pernyertesség arányában kötelezte a Legfelsőbb Bíróság a peres feleket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2009. január 20.

**Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s. k. a tanács elnöke,
Dr. Lőrincz Györgyné s. k. előadó-bíró,
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s. k. bíró**

A kiadmány hitelül:

(Hajdu Mihályné)
bíróági írnok